

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1444/2021
10.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Милене Рашић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Петра Исакова, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 65/20 од 20.04.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 500/21 од 07.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 10.02.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Исакова, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 65/20 од 20.04.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 500/21 од 07.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 65/20 од 20.04.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и два месеца и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од месец дана од дана правноснажности пресуде, а уколико новчану казну не плати у одређеном року, суд ће исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка одређених у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 500/21 од 07.09.2021. године одбијене су као неосноване жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, жалба браниоца окривљеног и окривљеног лично, а пресуда Вишег суда у Новом Саду К 65/20 од 20.04.2021. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Петар Исаков, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом

да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу у складу са чланом 488. став 1. КЗ те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконит доказ означава записник о саслушању осумњиченог сачињен дана 04.11.2017. године у ПУ Нови Сад. Према наводима захтева, окривљени приликом наведеног саслушања није упозорен у смислу члана 85. став 3. ЗКП јер није позван да се изричито изјасни о томе да ли ће узети изабраног браниоца, нити је упозорен да ће му ако не изабере браниоца у случају обавезне одбране, бити постављен бранилац по службеној дужности. Наведени записник о саслушању, на ком је окривљени изнео исказ на којем се заснива побијана пресуда, сачињен је супротно члану 85. став 5. ЗКП, и као такав, према мишљењу браниоца, представља незаконит доказ, што је и правни став Врховног касационог суда изнет у пресуди Кзз 791/19 од 12.09.2019. године.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Према правном схватању Врховног касационог суда заузетом на седници Кривичног одељења од 26.10.2020. године, записник о саслушању осумњиченог сачињен у смислу члана 289. став 4. ЗКП, уколико осумњичени није упозорен и није се изјаснио у смислу члана 85. став 3. ЗКП, представља у начелу незаконит доказ на ком се у смислу члана 85. став 5. ЗКП пресуда не може заснивати. Међутим, у сваком конкретном случају треба проценити да ли упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца на записнику, испуњава стандард упозорења који одговара условима из члана 85. став 3. ЗКП, а имајући при томе у виду и ставове Европског суда за људска права у предмету Алмаши против Србије од 08.10.2019. године, број представке 21388/15.

Из списка предмета произлази да је решењем Вишег јавног тужиоца у Новом Саду Ктр 1422/17 од 04.11.2017. године, за браниоца по службеној дужности осумњиченом АА, постављен адвокат Миодраг Голубовић.

Из записника о саслушању осумњиченог сачињеног 04.11.2017. године у ПУ Нови Сад произлази да је осумњичени АА, чије је саслушање у смислу члана 289. став 3. ЗКП јавни тужилац поверио полицији, поучен о правима у поступку у смислу члана 11. и 68. ЗКП, што је констатовано у записнику, да је његовом саслушању присуствовао бранилац по службеној дужности, адвокат Миодраг Голубовић и да је пристао да у предистражном поступку свој исказ да у његовом присуству, што је такође констатовано у записнику. Према наводима записника, осумњичени и бранилац

су обавили поверљив разговор у трајању од 15 минута, који је надзиран само гледањем, након чега се осумњичени изјаснио да жели да изнесе своју одбрану и одговара на постављена питања. Осумњичени је на записнику изнео одбрану, одговорио на постављена питања, изјавио да нема примедби на рад полиције, а након читања записника, потписао записник без икаквих примедби, као и бранилац по службеној дужности, адвокат Миодраг Голубовић.

Према стању у списима предмета бранилац по службеној дужности окривљеног, адвокат Миодраг Голубовић, током истражног поступка присуствовао је испитивању сведока, а разрешен је дужности решењем Вишег суда у Новом Саду К 151/19 од 16.01.2020. године обзиром да је окривљени ангажовао изабраног браниоца, адвоката Петра Исакова.

Сходно изнетом, Врховни касациони суд налази да стоји чињеница да у наведеном записнику о саслушању осумњиченог АА, сачињеном у смислу члана 289. став 3. и 4. ЗКП, није унета изричита изјава осумњиченог да ли ће узети изабраног браниоца нити упозорење да ће му ако не изабере браниоца у случају обавезне одбране, бити постављен бранилац по службеној дужности, а што је била обавеза органа поступка у смислу члана 85. став 3. ЗКП. Међутим, супротно наводима захтева, наведена чињеница не чини овај доказ апсолутно незаконитим већ суд у сваком конкретном случају процењује да ли упозорење органа поступка и изјашњење окривљеног испуњава стандард прописан чланом 85. став 3. ЗКП.

У конкретном случају, окривљеном су пре давања исказа саопштена његова права из члана 68. став 1. ЗКП и омогућено њихово коришћење, чиме је испуњена претпоставка за законито саслушање окривљеног у смислу члана 85. став 2. ЗКП. Окривљени је позван да се изјасни о својим правима, што у смислу члана 68. став 1. тачка 3) ЗКП подразумева и право да се брани сам или уз стручну помоћ браниоца у складу са одредбама ЗКП, након чега се окривљени изричито изјаснио да пристаје да у предистражном поступку да исказ у присуству браниоца постављеног по службеној дужности, са њим је обавио поверљив разговор и затим изнео одбрану. Сходно томе, иако у записнику о саслушању осумњиченог АА од 04.11.2017. године нема изричите изјаве и упозорења у смислу члана 85. став 3. ЗКП, окривљени, у конкретном случају, није ограничен у слободном избору браниоца. Ово из разлога што је окривљени јасно прихватио браниоца по службеној дужности, на коју чињеницу, упућује то што је окривљени након поверљивог разговора, изнео одбрану у његовом присуству и то без икаквих примедби поводом његовог присуства или, у том смислу, рада органа поступка. Шта више, на чињеницу да је окривљени прихватио браниоца постављеног по службеној дужности, упућује и то што је бранилац присуствовао доказним радњама током истражног поступка и да је окривљени изабраног браниоца ангажовао након потврђивања оптужнице па је бранилац по службеној дужности разрешен решењем Вишег суда у Новом Саду К 151/19 од 16.01.2020. године.

Врховни касациони суд налази да претходно наведена упозорења која су дата окривљеном АА од стране органа поступка, његово изјашњење о присуству браниоца по службеној дужности и сарадња са њим, у конкретном случају, испуњавају стандарде прописане чланом 85. став 3. ЗКП, па наведени записник о саслушању, супротно наводима захтева, представља законит доказ на ком се пресуда у смислу одредаба Законика о кривичном поступку може заснивати.

Из изнетих разлога налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Исакова, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић